

Araştırma Makalesi • Research Article

Turist Rehberlerinin Mesleki Motivasyonlarına Tur Üyelerinin Yanlış Davranışlarının Etkisi

The Effect of Misbehaviors of Tour Members in the Professional Motivation of Tourist Guides

Uğur Ceylan ^{a,*}

^aDoç. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Tavşanlı Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, 43100, Kütahya/Türkiye.
ORCID: 0000-0001-6078-8424

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 31 Ocak 2020
Düzeltilme tarihi: 03 Kasım 2020
Kabul tarihi: 09 Kasım 2020

Anahtar Kelimeler:

Turizm
Turist Rehberi
Turist Davranışı
Paket Tur
Mesleki Motivasyon

ÖZ

Turist rehberleri tur sırasında birçok çevresel, sosyal ve ekonomik durumdan etkilenmektedirler. Bu unsurlara ek olarak tur grubunun da yanlış davranışları turist rehberlerini etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı bir paket tur sırasında tur üyelerinin yanlış davranışlarının, turist rehberlerinin mesleki motivasyonları üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırma verileri İstanbul, Nevşehir ve Antalya illerinde çalışan 441 turist rehberinden sağlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; tur üyelerinin çevreye, yasalara ve kişisel hayata yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkilemektedir. Tur üyelerinin gruba yönelik yanlış davranışları ise, turist rehberlerinin mesleki motivasyonları üzerinde bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

ARTICLE INFO

Article history:

Received 31 January 2020
Received in revised form 03 November 2021
Accepted 09 November 2021

Keywords:

Tourism
Tourist Guide
Tourist Behavior
Package Tour
Professional Motivation

ABSTRACT

Tourist guides are influenced by many environmental, social and economic effects during the tour. In addition to these factors, the misbehaviors of the tour group affect the tourist guides. The purpose of this study is to examine the effect of the misbehavior of tour members on the professional motivation of tourist guides during a package tour. The research data is provided from 441 tourist guides working in İstanbul, Nevşehir and Antalya provinces. According to the results of the research, misbehaviors of the tour members towards the environment, laws and personal life affect the professional motivations of the tourist guides. It is determined that the misbehavior of the tour members towards the group does not have an impact on the professional motivation of the tourist guides.

1. Giriş

Paket turlarda tur üyelerinin yanlış davranışları, turun etkili bir şekilde yönetilmesini önemli ölçüde etkilemektedir. Turist rehberleri bu davranışlardan etkilenebilmekte ve hem turun hem de kendisinin performansı düşebilmektedir. Tur üyelerinin yanlış davranışları aynı zamanda tura katılan diğer grup üyelerini de etkileyebilmektedir. Turistler gittikleri destinasyonda turist vatandaşlığı davranışı göstermeli ve destinasyona uyumlu bir şekilde hareket etmelidirler. Bu

tutum ve davranışların dışında gösterilecek eylemler turun, tur üyelerinin ve turist rehberinin etkilenmesine yol açabilmektedir (Liu ve Tsaur, 2014). Tur üyelerinin tur esnasında dakik olmaması, grubun ortak kurallarına uymaması, hırsızlık, fiziksel şiddet, taciz gibi davranışlar turu ve grup üyelerini etkileyebilmektedir. Özellikle tura katılan diğer turistlerin ruh halini derinden etkileyebilmektedir. Tur üyeleri genellikle grubun atmosferi üzerinde etkilidirler. Dolayısıyla, tur üyelerinin yanlış

* Sorumlu yazar/Corresponding author
e-posta: ugur.ceylan@dpu.edu.tr

davranışları turun işleyişi ile yakından ilgilidir (Tsaur, Cheng ve Hong, 2019).

Turist rehberleri bir tur sırasında birçok sorunla karşılaşabilmekte ve bu sorunlar mesleki motivasyonlarını etkileyebilmektedir. Özellikle tur sırasında turistlerin yanlış davranışları, turist rehberlerinin motivasyonunu düşürebilmektedir. Tur üyelerinin, turist rehberine karşı olumsuz tutum ve davranışları, gidilen destinasyondaki yerel halka ve çevreye karşı yanlış davranışları turist rehberleri için bir dizi sorunu da beraberinde getirebilmektedir. Bu sorunlarla turist rehberleri anlık ve doğrudan ilgilidir. Sorunları yerinde çözüme çabası, mesleki motivasyonlarını da düşürebilmektedir.

Bu çalışmada tur üyelerinin yanlış davranışlarının, turist rehberlerinin mesleki motivasyonları üzerindeki etkisi turist rehberleri açısından incelenmiştir. Turist rehberlerinin, bir tur sırasında tura katılan turistlerin yanlış davranışlarından mesleki olarak nasıl etkilendikleri incelenmiştir. Literatürde turistlerin yanlış davranışları, gidilen destinasyondaki tutum ve davranışları ve çevreyle etkileşimleri üzerine araştırmalara rastlanmıştır olsa da, turistlerin bu davranışlardan mesleki olarak etkilenmelerine yönelik yerli ve yabancı literatürde çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmalar alan yazında verilmiştir. Bu açıdan çalışma literatüre katkı sağlaması açısından önemli olacaktır.

2. Turist Rehberlerinin Mesleki Motivasyonları

Donovan (2009: 62), mesleki motivasyonu “bireyin hem kendi içinde hem de kendisi dışında ortaya çıkan, enerji veren bir dizi gücün meslekle ilgili davranışları başlatması, bu davranışların şeklini, yönünü, yoğunluğunu ve devamlılığını belirlemesi” şeklinde tanımlamaktadır. Mesleki motivasyon, bir bireyin işletme, örgüt ya da kurum açısından değerlendirilmesidir ve işyerinde çalışan bireyin belirli bir iş ya da görev amacına veya maddi ve manevi ödüle ulaşmaya yönelik olarak gerçekleştirdiği davranış ve göstermiş olduğu çabaların yer aldığı psikolojik bir süreçtir (Zeynel, 2014: 15). Mesleki motivasyona yönelik olarak literatürde birçok çalışma bulunmaktadır bu çalışmalar bireylerin mesleki açıdan motivasyonlarını etkileyen unsurları incelemiştir. Bireyler mesleki açıdan birçok farklı unsurla etkilenmekte ve bu durum mesleki açıdan doyumlarını etkilemektedir. Boumans, de Jong ve Janssen (2011), bireylerin yaşları ile hem iş doyumları hem de gelecekle ilgili beklentilerini araştırmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre genç çalışanların yaşlı çalışanlara göre daha fazla işlerine motive olduklarını, yaşlı çalışanlarında motivasyonlarını arttırmak için teşvik edilmesi gerekliliğini ortaya koymuşlardır. Manolopoulos (2008) çalışanların dışsal motivasyonunun, içsel motivasyondan daha fazla itici güç olduğunu ortaya koymuştur. Hsu (2013) turizm öğrencilerinin mesleki motivasyonlarını incelemiş ve içsel motivasyonu yüksek olan öğrencilerin hem mesleklerinden hem de geleceklerinden beklentilerinin yüksek olduğunu, ayrıca tükenmişlik düzeylerinin de düşük olduğunu ortaya koymuştur.

Turist rehberinin tur sırasındaki performansı turun başarısını ve tur üyelerinin tatmin düzeyini belirlemektedir. Bu açıdan bakıldığında zaman bir turist rehberinin başarısındaki belirleyici unsurlar şunlardır (Yarcan, 2007: 35-36):

- Turistin tur süresince iyi bir tatil geçirmelerini sağlamak,
- Turistlerin destinasyon ve ülke ile ilgili olumlu ve iyi imaj kazanmasını sağlamak,
- Turistin tur süresince beklentisini, hizmet sağlayıcılarının uygulamaları doğrultusunda karşılamak,
- Doğru bilgiyi turistlere ilgi çekici bir şekilde aktarmak,
- Bilgiyi turistlerin anlayacağı biçimde ve doğru yorumlarla aktarmak,
- Turistlere ülkeyi, destinasyonu, sunulan ürün ve hizmetleri iyi tanıtmak,
- Destinasyona gelen turistlerin özelliklerine ve hizmetin şekline göre davranmak,
- Tur süresince bireylerarası iletişim becerilerinde etkin bir şekilde davranmak,
- Kendisini sürekli yenilemek, bilgisini güncellemek ve deneyimlerini arttırmak,
- Mesleki sırları turistlerle paylaşmamak,
- Turistlere karşı dürüst, tutarlı, adil ve doğru bir biçimde davranmak,
- Sorumluluk sahibi olmak ve disiplinli davranmak,
- Liderliğin gerektirdiği niteliklere sahip olmaktır.

Turist rehberlerinin iş motivasyonlarını etkileyen mesleki sorunları üzerine yerli literatürde birçok çalışma yapılmıştır. Karacaoğlu ve Sert (2018), Kapadokya bölgesindeki turist rehberleri sorunları üzerine yapmış oldukları çalışmada turist rehberlerinin sorunlarını; kaçak rehberlik faaliyetleri, acentaların taban ücret altında rehber çalıştırmak istemeleri, turist rehberliği meslek yasasının rehberlerin haklarını koruma konusunda yetersiz ve eksik kalması ve Kapadokya bölgesinin coğrafi, fiziksel ve işgücü özelliklerinden kaynaklanması şeklinde dört başlık altında incelemiştir. İlhan ve Soybalı (2018) turist rehberlerinin en öncelikli sorunlarının “Acentelerin birçoğu satış odaklı çalışmaya zorlamaları” ve “Acenteler rehber taban yevmiyesinin altında rehber çalıştırmak istemeleri” olarak ortaya koymuşlardır. Turist rehberliği mesleğinin güvencesinin olmaması ve emeklilik sorunu da birçok çalışmada karşımıza çıkmaktadır (Batman, 2003; Yazıcıoğlu, Tokmak ve Uzun, 2008; Güzel, Türker ve Şahin, 2014). Köroğlu (2013), turistler gittikleri bölgelerde tatilde olmanın verdiği rahatlıkla, sınırları çok kolay bir şekilde aşabilmekte olduklarını belirtmekte ve rehberlerin doğaya yönelik faaliyetlerde ziyaretçilere sınırlar koyma zorunluluğunu vurgulamaktadır. Köroğlu ve Avcıkurt (2014) çalışmalarında turist rehberlerinin motivasyonu ile performansı arasında pozitif yönlü ilişkilerin olduğunu ortaya koymuşlardır. Bununla birlikte motivasyon ile turist rehberlerinin yaşı ve taban ücreti alabilme durumu arasında; performans ile turist rehberlerinin yaşı, eğitim durumu, rehberlik tecrübesi ve taban ücreti alabilme durumu arasında anlamlı farklar bulunmuşlardır.

3. Tur Üyelerinin Yanlış Davranışları

Turizm kültürlerarası etkileşimde önemli bir rol oynamaktadır. Turizm hareketleriyle birlikte turistler kültürlerini başka kültürlerle taşımakta ve o kültürleri etkilemektedirler. Turizm, toplumlar arasındaki kültürel bağları güçlendirmektedir. Dolayısıyla kültür ve turizm arasında yoğun bir ilişki söz konusudur (Özdemir vd., 2000). Bununla birlikte turizm, insan ilişkilerine dayanan bir sektör

olması nedeniyle hem iç dinamikleri hem de dış dinamikler açısından bir destinasyonun ya da toplumun kültürel yapısını değiştirme ya da değişimi hızlandırma etkisine sahiptir. Turizm, kültürlerarası etkileşimde birçok farklı sosyal ve kültürel yapıya sahip toplumlar arasında etkileşime neden olmakta ve bu toplumların sosyal ve kültürel davranış biçimlerini etkilemektedir. Bu şekilde bazı sosyal ve toplumsal davranış kalıpları değişmekte veya gelişmektedir (Duran, 2010). Birçok destinasyonda turizm hareketlerinin artmasıyla ve destinasyona farklı kültürlere sahip turistlerin gelmesiyle birlikte, destinasyonda yaşayan yerel halkın değer ve inanç yapısında değişimler olmakta, yaşam ve giyim biçimlerinde geleneksel yapının dışına çıkılmakta, bölgede konuşulan dile birçok yabancı kelime yerleşmekte, geleneksel sanatların anlam ve özelliklerini yitirmektedir. Bunun en temel sebebi de turizmin kendisi ve kültürlerarası etkileşimin bir parçası olmasıdır (Doğan, 2004).

Bir destinasyona seyahat eden turistlerin güdeleri, bilişsel yapısı, tutum ve davranışları, o destinasyondaki yerel halkı etkilemekte ve bu etkileşim kültürel bir deneyim ya da kültürlerarası etkileşim olarak ortaya çıkmaktadır. Turistlerin değişen çevre şartları (moda, ihtiyaç, zevk vb.) bu güdeleri, etkileşimin yapısını ve türünü sürekli bir biçimde değişime uğratmaktadır (Rızaoğlu, 2012). Ortaya çıkan bu değişim ile turistlerin turizm hareketleri sırasındaki davranışları ve bu davranışları etkileyen sosyo kültürel yapı değişim göstermektedir. Turistler gittikleri destinasyonda kendi kültürlerini, kültürün getirdiği tavır ve davranışları sergilemektedirler. Bu durum turistlerin tatile çıkmalarına sebep olan güdeleri dolayısıyla da ortaya çıkabilmektedir. Bu durum destinasyonun turizm hareketleri nedeniyle kültürel yapısındaki değişimlerin de belirleyicisi olacaktır (Avcıkurt, 2015). Turistler hem bireysel hem de toplu olarak turizm hareketlerine katılmaktadır. Bu katılım bireysel de olsa, toplu da olsa, turistleri gittikleri destinasyonda diğer toplumlara, destinasyonda hizmet veren turizm görevlileriyle, tur grubuyla çeşitli ilişkiler ortaya çıkarmakta ve bu ilişkilere bağlı olarak turistler farklı tutum ve davranışlar içerisine girmektedirler (Chaudhary, 2000). Genel olarak, tur üyeleri farklı sosyo ekonomik geçmişlere, kültürel seviyelere ve alışkanlıklara sahiptir. Bir tur üyesi beklenmedik bir olayla karşı karşıya kaldığında, bu farklılıklar bir üyenin kuralları kendi çıkarları dışına çıkarmasına neden olabilir (Liu ve Tsaur, 2014: 90). İlk olarak, tur üyelerinin farklı geçmişleri vardır ve belirli değer farklılıklarına sahip olan şeylere yaklaşırlar. Bu uyumsuzluğa ve hatta sözlü veya fiziksel çatışmaya yol açabilir. Bu tür olumsuz davranışlar (örneğin şiddet, yeniden değerlendirme, edepsizlik veya başkalarının dikkate alınmaması) diğer üyelerin hissettiği tur tatmini seviyesini etkiler (Wu, 2007: 1521). Bir tur grubunun amacı, turlara üyelere egzotik / doğal manzara, kültür, sanat ve diğer ilgi çekici yerlerle tanışmak olduğundan, tur üyeleri ile turistik yerler arasındaki etkileşimler vardır. Ancak, etkileşim sürecinde üyelerin yanlış davranışları turizm ortamına veya turizm alanındaki doğal ve kültürel kaynaklara zarar verebilir (Clark, Hendee ve Campbell, 1971: 144).

Tur üyelerinin yanlış davranışlarına yönelik literatürde çok fazla çalışmaya rastlanmamakta birlikte, suç ve turizm ilişkisine yönelik çalışmaların daha fazla olduğu görülmektedir. Turistlerin yanlış davranışlarının bir kısmı suç unsurlarını ortaya çıkarabilmektedir. Yerli literatürde

Türkiye ve Mencik (2016), İstanbul'a 2014 yılında gelen turistlerin karıştıkları suçları incelemiş ve en çok karıştıkları suçların resmi belgede sahtecilik, hırsızlık, vize ihlali, illegal giriş, izinsiz çalışma ve uyuşturucu madde kullanma olduğunu ortaya koymuşlardır. Aktaş Polat ve Polat (2014), 2010 yılında İstanbul'a gelen turistlerin "Mağdur" olarak müdahil oldukları suçların belirlenmesine yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Bu araştırma sonuçlarına göre hırsızlık, fuhuş ve gasp turistlerin en çok karıştıkları suçlar olarak ortaya çıkmıştır. Aktaş Polat vd. (2014) çalışmalarında turistlerin sahtecilik, kaçakçılık, yasa dışı giriş ve hırsızlık vakalarına karıştıklarını ortaya koymuşlardır. Tataroğlu ve Subaşı (2009) çalışmalarında Muğla'ya gelen turistlerin trafik kazası, hırsızlık, yarama ve darp suçlarına karıştıklarını belirlemişlerdir.

Yabancı literatür incelendiğinde tur üyelerinin yanlış davranışlarını inceleyen Tsaur, Cheng ve Hong (2019) ve Tsaur ve Lin (2014) çalışmalarına rastlanmıştır. Turistlerin karıştıkları suçlar noktasında birçok çalışma bulunmaktadır. Ryan ve Kinder (1996) turistlerin seks turizmi kapsamında fuhuş suçuna karıştıklarını, Jones ve Groenenboom (2002) otelde konaklayan turistlerin otel eşyalarına zarar verdiklerini ve uyuşturucu kullanımına veya yasaklı madde bulundurma suçuna karıştıklarını, McHale (2013) turistlerin sağlık turizmi kapsamında ziyaret ettikleri ülkede organ nakli ya da organ satışı suçlarına karıştıklarını, Allen (1999) Avustralya'ya gelen turistlerin taciz, hırsızlık, şiddet ve soygun suçlarına karıştıklarını, Boakye (2010) Gana'ya gelen turistlerin hırsızlık, dolandırıcılık, fiziksel saldırı suçlarına karıştıklarını ortaya koymuştur.

4. Yöntem ve Uygulama

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde turist rehberlerinin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik olarak altı soru sorulmuştur. İkinci bölümde Likert ölçeğinin beşli derecelendirilmesi ile (1- Kesinlikle Katılmıyorum ... 5- Kesinlikle Katılıyorum) hazırlanmış ve turist rehberlerinin tur üyelerinde karşılaştıkları yanlış davranışları belirlemeye yönelik 38 soru yer almaktadır. Tur üyelerinin yanlış davranışlarını belirlemeye yönelik sorular Tsaur, Cheng ve Hong (2019) ile Tsaur ve Lin (2014) çalışmalarından yararlanılmıştır. Turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarına yönelik hazırlanmış 6 soru Çivilidağ ve Şekercioğlu (2017) çalışmasından yararlanılarak hazırlanmıştır.

Araştırma evrenini Türkiye'de eylemli olarak çalışmakta olan turist rehberleri oluşturmaktadır. TUREB'in (Türkiye Turist Rehberleri Birliği) 2019 verilerine göre Türkiye'de 9790 adet turist rehberi bulunmakta ve bunların 7258 adeti ülkesel, 1066 adeti bölgesel eylemli rehber olarak çalışmaktadır (<http://tureb.org.tr/tr/RehberIstatistik/>). Dolayısıyla araştırma evreni 8324 eylemli turist rehberinden oluşmaktadır. Erdoğan ve Yazıcıoğlu (2004) 10.000 kişiye kadar olan evren büyüklüğünde ± 0.05 örnekleme hatasına göre 374 örneklemin yeterli olacağını belirtmektedirler. Araştırma için Temmuz-Eylül 2019 tarihleri arasında İstanbul, Nevşehir ve Antalya'daki acentalara 200'er adet anket gönderilmiş ve bu anketlerden 441 turist rehberlerine eksiksiz bir şekilde doldurularak analize uygun olarak değerlendirilmiştir. 34 anket turist rehberleri tarafından eksik ve dikkatsiz doldurması nedeniyle değerlendirilmeye

alınmamıştır. Araştırma kararsal (kasti) örnekleme yöntemiyle belirlenen 441 kişi üzerinde yürütülmüştür. Araştırma İstanbul, Antalya ve Nevşehir’de eylemli olarak çalışan ülkesel ve bölgesel turist rehberleri ile sınırlıdır.

Araştırmada literatürde yer alan yukarıdaki çalışmalar da dikkate alınmak suretiyle aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir:

H1: Tur üyelerinin çevreye yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını negatif yönlü olarak etkilemektedir.

H2: Tur üyelerinin turist rehberinin kişisel hayatına yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını negatif yönlü olarak etkilemektedir.

H3: Tur üyelerinin gruba yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını negatif yönlü olarak etkilemektedir.

H4: Tur üyelerinin yasalara ve kurallara yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını negatif yönlü olarak etkilemektedir.

5. Ölçeğin Geçerliliği ve Güvenilirliği

Güvenilirlik, bir ölçme aracı ile benzer koşullarda tekrarlanan ölçümlerden elde edilen ölçüm değerlerinin kararlılığının bir göstergesidir (Kozak vd. 2014: 146). İçsel tutarlılığın ölçümünde en yaygın kullanılan yöntem Cronbach's Alfa olarak da bilinen alfa katsayısıdır. Bu amaç doğrultusunda Cronbach's Alfa değerini belirlemek amacıyla her bir faktör için geçerlilik ve güvenilirlik testi yapılmış ve Tablo 2 ve 3'te verilmiştir.

Çarpıklık ve basıklık katsayılarının kendi standart hatalarına bölünmesi ile hesaplanan çarpıklık ve basıklık indekslerinin ± 2 sınırları içinde 0'a yakın olması normal dağılımın

olduğunu göstermektedir (Şahin ve Gürbüz, 2018). Her bir ölçek maddesinin çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve çarpıklık değerlerinin +1,522 ile -1,813 sınırları içerisinde değerler aldığı, basıklık değerlerinin de +1,411 ile -0,736 sınırları içerisinde yer aldığı ve dolayısıyla da ölçeğin çok değişkenli normallik varsayımını karşıladığı görülmüştür.

Ölçeğin geçerliliğini ölçek amacıyla CR (Birleşik Güvenirlik) ve AVE (Ortalama Açıklanan Varyans) değerleri de incelenmiştir. Ölçeğe ilişkin tüm CR değerlerinin AVE değerlerinden büyük olması ve AVE değerinin de 0,5'ten büyük olması beklenmektedir. Bu bağlamda her bir faktörün AVE değerlerine bakılmış olup, tüm faktörlerde de 0,5 değerinin üzerinde yer aldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca her faktörün CR değerlerinin de AVE değerlerinden yüksek olması ölçüm modelinin güvenilirliği sağladığı anlamına gelmektedir. CR ve AVE değerleri Tablo 2 ve 3'te verilmiştir.

Ölçüm modelinin geçerliliği, uyuşma ve ayrışma geçerlilikleri yönünden de incelenmiştir. Faktör analizi sonucunda her bir ölçek sorusunun sorunsuz bir şekilde faktörlere yüklenmesi ve 0,60 değerinden yüksek değer alması ölçeğin uyuşma geçerliliğini sağladığını göstermektedir. Bununla birlikte ayrışma geçerliliği yapılan analiz neticesinde değişkenler arasındaki korelasyon ilişkisinin anlamlı olduğu ve korelasyon değerlerinin 0,85 değerini aşmadığı görülmüştür.

6. Bulgular

Araştırmaya katılan turist rehberlerinin %34,4'ü 18-30 yaş aralığında, %60,5'i erkeklerden, %63,3'ü evlilerden, %66,4'ü turist rehberliği bölümü mezunlarından, %54,4'ü bir seyahat acentasına bağlı çalışanlardan ve %83,4'ü ülkesel ruhsatnameye sahip turist rehberlerinden oluşmaktadır. Katılımcı turist rehberlerinin demografik özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcı Turist Rehberlerinin Demografik Özellikleri

	Grup	Sayı (n)	Yüzde (%)	Grup	Sayı (n)	Yüzde (%)	
Yaş	18-30 yaş	152	34,4	Turist Rehberliği Bölümü Mezunu	Evet	293	66,4
	31-40 yaş	110	25,0		Hayır	148	33,6
	41-50 yaş	86	19,5		Toplam	441	100
	51 yaş ve üzeri	93	21,1	Bir Seyahat Acentasına Bağlı Çalışma Durumu	Evet	201	45,6
	Toplam	441	100		Hayır	240	54,4
Cinsiyet	Erkek	267	60,5	Ruhsatname Türü	Toplam	441	100
	Kadın	174	39,5		Ülkesel	368	83,4
	Toplam	441	100		Bölgesel	73	16,6
Medeni Durum	Evli	279	63,3	Toplam	441	100	
	Bekar	162	36,7				
	Toplam	441	100				

Tur üyelerinin yanlış davranışlarına yönelik olarak yapılan faktör analizi iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk faktör analizinde 38 ölçek sorusu analize tabi tutulmuştur. Bu analizde 38 madde beş faktör altında toplanmıştır. Maddelerden dört tanesi ölçeğin genel alpha değerini aşması, sekiz tanesi de birden fazla faktöre yüklenmesi nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Bu maddeler ölçekten çıkarıldıktan sonra ikinci faktör analizi yapılmış ve 26 madde sorunsuz bir şekilde 4 faktör altında toplanmıştır. İkinci faktör analizinin

KMO değeri 0,736 ve anlamlılık değeri $p < 0,001$ olarak bulunmuştur. Bu faktörler, Tsaur, Cheng ve Hong (2019) çalışmasından esinlenerek “Tur üyelerinin çevreye yönelik yanlış davranışları”, “Tur üyelerinin turist rehberinin kişisel hayatına yönelik yanlış davranışları”, “Tur üyelerinin gruba yönelik yanlış davranışları” ve “Tur üyelerinin yasalara ve kurallara yönelik yanlış davranışları” şeklinde adlandırılmıştır. Faktör analizi sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Tur Üyelerinin Yanlış Davranışlarına Yönelik Faktör Analizi Sonuçları

Faktörler	Faktör Yükleri	Özdeğer	Açıklanan Varyans (%)	Alpha Değeri	CR	AVE
Tur üyelerinin çevreye yönelik yanlış davranışları		3,878	26,314	,745	,816	,612
1.Rahatsız edici sesler çıkararak gürültü yapmak	,736					
2.Yiyecek ve içecekleri yere dökmek	,724					
3.Yerlere çöp atmak ve tükürmek	,708					
4.Yaban hayatına zarar vermek, bitki ve çiçekleri koparmak	,692					
5.Tur sırasında tarihi eserlere dokunmak, zarar vermek	,684					
6.Tuvaletini belirlenmiş alanların dışına yapmak	,600					
Tur üyelerinin turist rehberinin kişisel hayatına yönelik yanlış davranışları		3,551	20,804	,706	,884	,574
1.Turist rehberine tacizde bulunma	,705					
2.Turist rehberiyle alay etmek	,702					
3.Tur rehberinin dinlenme zamanlarına kasıtlı olarak girme	,688					
4.Turist rehberi için kötü niyetli zorluklar yaratma	,621					
5.Turist rehberinin anlatımını engelleme	,596					
Tur üyelerinin gruba yönelik yanlış davranışları		2,817	19,941	,711	,802	,633
1.Tur sırasındaki toplanma zamanlarına uymama	,710					
2.Gruptan izinsiz ayrılma	,704					
3.Tur üyelerine tacizde bulunma	,733					
4.Tur üyelerini provoke etme	,638					
5.Tur üyelerinin eşyalarını çalmak	,611					
6.Tur üyelerinin çıkarlarına zarar vermek	,592					
7.Tur üyelerini kasten suçlamak	,583					
8.Tur üyeleriyle kavgaya girmek	,576					
Tur üyelerinin yasalara ve kurallara yönelik yanlış davranışları		3,692	11,846	,791	,866	,601
1.Sigara yasaklarına uymamak	,776					
2.Girilmesi yasaklı alanlara kasıtlı olarak girmek	,753					
Otel işletmesinin güvenlik kurallarını ihlal etmek	,699					
3.Turistik mekânlara ve halka açık alanlara hasar vermek	,682					
4.Seyahat acentalarından tazminat almak için uygunsuz şikâyetlerde bulunmak	,670					
5.Turizm organizasyonlarından makul olmayan tazminat almak	,583					
6.Otel işletmesinin eşyalarını çalmak	,565					
7.Uygunsuz yerlere giderek tutuklanma	,558					
<i>KMO =0,736 Toplam Açıklanan Varyans: 78,905</i>						

Turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını belirlemeye yönelik olarak yapılan faktör analizi sonuçları aşağıda verilmiştir. İlk faktör analizinde altı soru sorulmuş; KMO değeri 0,703 ve anlamlılık değeri $p < 0,001$ olarak bulunmuştur. Analiz sonucu iki soru ölçeğin genel alpha

değerini aşması dolayısıyla ölçekten çıkarılmış ve ikinci bir faktör analizi yapılmıştır. Bu analiz sonucunda dört soru sorunsuz bir şekilde tek faktöre yüklenmiştir. KMO değeri 0,741 ve anlamlılık değeri $p < 0,001$ çıkmıştır.

Tablo 3. Mesleki Motivasyon Faktör Analizi Sonuçları

Faktörler	Faktör Yükleri	Özdeğer	Açıklanan Varyans (%)	Alpha Değeri	CR	AVE
<i>Mesleki Motivasyon</i>		3,476	78,342	,814	,807	,601
1.Tur üyelerinin bana daha fazla saygı duyması için işimde çaba sarf ederim.	,802					
2.Tur üyelerinin bana yönelik eleştirilerinden kaçınmak için işimde çaba sarf ediyorum.	,771					
3.İşim, kendimle gurur duymamı sağladığı için işimde çaba sarf ediyorum.	,754					
4.İşimi yaparken eğlendiğim için işimde çaba sarf ediyorum.	,677					
<i>KMO =0,741 Toplam Açıklanan Varyans: 78,342</i>						

Turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkileyen unsurlara yönelik olarak yapılan korelasyon analizi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre tur üyelerinin

çevreye, kişisel hayata ve yasalara yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkilemektedir.

Tablo 4. Değişkenlere Ait Korelasyon Analizi Sonuçları

	1	2	3	4	5
1.Mesleki Motivasyon	(1)				
2.Çevreye Yönelik Yanlış Davranışlar	0,340**	(1)			
3.Kişisel Hayata Yönelik Yanlış Davranışlar	0,532**	0,084	(1)		
4.Gruba Yönelik Yanlış Davranışlar	0,057	0,496**	0,628**	(1)	
5.Yasalara Yönelik Yanlış Davranışlar	0,302**	0,296**	0,071	0,366**	(1)
** p<0,001					

Araştırma kapsamında önerilen hipotezlerini test etmek amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir. Çoklu regresyon analizinde mesleki motivasyon bağımlı; tur üyelerinin yanlış davranışları ise

bağımsız değişken olarak kabul edilmiştir. Bu şekilde tur üyelerinin yanlış davranışlarının turist rehberlerinin mesleki motivasyonları üzerindeki etkisi belirlenmiştir.

Tablo 5. Değişkenlere Ait Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	Standardize Edilmemiş		Standart Katsayılar	p	Tolerans	VIF
	Katsayılar	Standart Hata				
	β	Std. Hata	β	t		
Mesleki Motivasyon (Sabit)	1,002	0,106		9,360	0,000	
Çevreye Yönelik Yanlış Davranışlar	0,661	0,054	0,684	10,097	0,000	0,244
Kişisel Hayata Yönelik Yanlış Davranışlar	0,604	0,035	0,669	8,212	0,000	0,362
Gruba Yönelik Yanlış Davranışlar	0,037	0,047	0,071	1,548	0,076	0,282
Yasalara Yönelik Yanlış Davranışlar	0,593	0,039	0,622	9,894	0,000	0,321

R= 0,756; R²= 0,588; Düzeltilmiş R²= 0,571; F=83,712; Sig =0,001

Tur üyelerinin yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarındaki etkisini %58,8'ini açıklamaktadır ($F=83,712$; $p<0,001$). Değişkenler arasındaki çoklu bağlantı problemini bulmak amacıyla tolerans ve VIF (varyans artış değeri) değerlerine bakılmıştır. Bunun için tolerans değerinin de 0,2'nin üstünde ve VIF değerinin 10'un altında olması gerekmektedir. Bu açıdan tüm değerler bu koşulları karşılamaktadır. Gruba yönelik yanlış davranışlar turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkilememektedir. Bu nedenle H3 hipotezi reddedilmiştir. Tur üyelerinin çevreye yönelik ($\beta=0,661$), kişisel hayata yönelik ($\beta=0,604$) ve yasalara yönelik ($\beta=0,593$) yanlış davranışlarının turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkilediği görülmektedir. Bu sonuçlarla H1, H2 ve H4 hipotezleri kabul edilmiştir.

7. Sonuç

Turist rehberleri tur süresince çeşitli unsurlarla ilişki içerisindedir. Bu unsurlar yerel halk, tur grubu, destinasyondaki satış ve pazarlamaya yönelik işletmeler, yiyecek içecek işletmeleri, otel çalışanları vb. gibi birey ya da gruplardan oluşabilmektedir. Turist rehberlerinin tur süresince birçok etkileşim içerisine girdiği grup olsa da, en yoğun ilişkiye tur grubuyla girmektedir. Tur sırasında bilgi vermek, yön göstermek, ülkenin sosyal, kültürel yapısını, yasal kuralları anlatıyor olsa da, tur grubunun sorunlarıyla da ilgilenmektedirler. Tur sırasındaki bu yoğun ilgi belirli konularda turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmada turistlerin yanlış davranışlarının turistlerin mesleki motivasyonları üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre tur üyelerinin gruba yönelik yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkilememektedir. Turist rehberlerinin grup içerisinde oluşan sorunlardan etkilenmemektedirler. Bu durum grup içerisinde yaşanan sorunların bir şekilde turist rehberleri tarafından çözümlenmesi nedeniyle olabilmektedir. Turist rehberlerinin tur sırasında ortaya çıkabilecek tüm sorunları anlık çözmeye çalışması, meslek gereği problem çözme becerilerinin gelişmiş olmasıyla ilgili olabilmektedir.

Araştırmanın bir diğer sonucu, tur üyelerinin çevreye yönelik yanlış davranışlarının turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkiliyor olmasıdır. Araştırmanın bu sonucu Tsaur ve Lin (2014) çalışmalarında da benzer şekilde ortaya çıkmıştır. Bu durum turist rehberlerinin destinasyona ve çevreye yönelik koruyucu tutum ve davranışlar içerisinde olduğunu göstermektedir. Mesleklerini sürdürdükleri turistik destinasyonların çevresel olarak zarar görmesi, turist rehberlerinin mesleklerinin de sürdürülebilirliği etkileyecektir.

Araştırmada tur üyelerinin kişisel hayata yönelik yanlış davranışlarının turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkilediği ortaya çıkmıştır. Turist rehberleri tur sırasında kendi kişisel hayatlarına yönelik sorulardan ya da kişisel hayatlarına yönelik tutum ve davranışlardan etkilenmektedirler. Rehberler gruba karşı kişisel hayatlarını mümkün olduğunca yansıtmamakta ve o anki ruh hallerini de turu etkileyecek şekilde belli etmemektedirler. Turistler ne kadar turist rehberlerinin kişisel hayatı hakkında bilgi almak istese de, rehberler kendi özel yaşamına ait bilgileri saklamaya gayret etmektedirler.

Tur üyelerinin yasalara karşı yanlış davranışları, turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını olumsuz yönde etkilediği araştırmanın bir diğer önemli sonucudur. Bu sonuç Tsaur, Cheng ve Hong (2019) çalışmasıyla da benzerlik göstermektedir. Turistlerin gidilen destinasyonda kanun ve kurallara uymaması yasal birçok sorun ortaya çıkaracağı gibi, turist rehberlerini de bu sorunların ortasında kalmasına neden olmaktadır. Turist rehberleri, tur üyelerine tur başlangıcında destinasyonda uyulması gerekli kural ve yasalar hakkında bilgi vermektedir. Özellikle tarihi eserlere ya da çevreye yönelik kanun ve yasalar ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar dolayısıyla turistler gittikleri destinasyonda, evlerinde olduğu gibi davranabilmektedirler. Bu durum yasal sorunlar ortaya çıkarabilmektedir. Bu durumlardan turist rehberleri grubun başında sorumlu kişi olması dolayısıyla doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenmektedirler.

Bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar ileriki yıllarda tekrarlanarak değişimler gözlemlenebilir. Ayrıca farklı destinasyonlarda görev yapan diğer turist rehberleri üzerinde de benzer araştırmalar yapılabilir. Ayrıca yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından turist rehberlerinin mesleki motivasyonlarını etkileyen unsurlar düzenli olarak araştırılabilir. Turistlerin sadece tur sırasında değil, tatilleri süresinde konaklama işletmelerinde, yiyecek içecek işletmelerinde, ulaşım sırasında yapmış oldukları yanlış davranışlar yine ileriki yıllarda yapılması gerekli araştırmalardan birisidir.

Kaynakça

- Aktaş Polat, S. & Polat, S. (2014). Yabancı Turistlerin Müşteki "Mağdur" Olarak Müdahil Oldukları Asayiş Suç Türlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 11(1), 2014, 38-57.

- Allen, J. (1999). Crime Against International Tourists, Contemporary Issues in Crime and Justice: Crime and Justice Bulletin, Number: 43, NSW Bureau of Crime Statistics and Research, 1-8.
- Avcıkurt C. (2015). *Turizm Sosyolojisi; Genel ve Yapısal Yaklaşım*. Detay Yayıncılık, 4. Basım, Ankara.
- Batman, O. (2003). Türkiye'deki Profesyonel Turist Rehberlerinin Mesleki Sorunlarına Yönelik Bir Araştırma. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, (Aralık 2003), 117-134.
- Boakye, K. A. (2010). Studying Tourists' Suitability As Crime Targets. *Annals of Tourism Research*, 37(3), 727-743.
- Boumans, N.P.G., De Jong, A.H.J. & Janssen, S.M. (2011). Age-differences in work motivation and job satisfaction. the influence of age on the relationships between work characteristics and workers' outcomes. *International Journal of Aging and Human Development*, 73 (4), 1 January 2011, 331-350.
- Chaudhary, M. (2000). India's image as a tourist destination – a perspective of foreign tourists. *Tourism Management*, 21, 293-297.
- Clark, R. N., Hendee, J. C., & Campbell, F. L. (1971). Values, behavior, and conflict in modern camping culture. *Journal of Leisure Research*, 3(3), 143-159.
- Çivilidağ, A. & Şekercioğlu, G. (2017). Çok Boyutlu İş Motivasyonu Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlanması. *Mediterranean Journal of Humanities*, 7 (1) (2017), 143-156.
- Doğan, H. Z. (2004). *Turizmin Sosyo-Kültürel Temelleri*. Detay Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara.
- Donovan, J.J., (2009). *İş motivasyonu, endüstri, iş ve örgüt psikolojisi el kitabı*. Derleyenler: Anderson, N.Ö., Sinangil, D.H., Kepir-Viswesvaran, C.. 1. Basım, Ankara: Literatür Yayıncılık.
- Duran, E. (2010). *Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Toplumsal ve Kültürel Kimliğin Korunması: Gökçeada Örneği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Güzel, Ö., Türker, A. & Şahin, İ. (2014). Profesyonel Turist Rehberlerinin Algıladıkları Mesleki Engelleri Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 2, (2014), 173-190.
- Hsu, L. (2013). Work motivation, job burnout, and employment aspiration in hospitality and tourism students—An exploration using the self-determination theory. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 13, July 2013, 180-189.
- İlhan, Y. & Soybalı, H.H. (2018). Turist Rehberlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma. *Turist Rehberliği Dergisi (TURED)*, 1 (1), 13-23.
- Jones, P. & Groenenboom, K. (2002). Crime in London Hotels, *Tourism and Hospitality Research*, 4(1), 21-35.
- Karacaoğlu, S. & Sert, A.N. (2018). Turist Rehberlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma: Kapadokya Örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6 (3), 81-99.
- Kozak, N., Özel, Ç.H. ve Karagöz Yüncü, D. (2014). *Hizmet Pazarlaması*. 2. Baskı, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Köroğlu, Ö. (2013). Turist Rehberlerinin İş Yaşamındaki Rollerini Üzerine Kavramsal Bir Değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 2013, 91-112.
- Köroğlu, Ö. & Avcıkurt, C. (2014). Turist Rehberlerinin Motivasyonu İle Performansı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39 (Ocak 2014), 45-60.
- Liu, J. S. & Tsaor, S. H. (2014). We are in the same boat: Tourist citizenship behaviors. *Tourism Management*, 42, 88-100.
- Manolopoulos, D. (2008). Work motivation in the Hellenic extended public sector: an empirical investigation. *The International Journal of Human Resource Management*, 19 (9), 1738-1762.
- McHale, J.V. (2013). Organ Transplantation, the Criminal Law, and The Health Tourist: a Case for Extraterritorial Jurisdiction?, *Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics*, 22(1), 64-76.
- Özdemir, M., Gürkan, M. İ. & Kırıl, M. (2000). Turizm Hareketlerinin Sosyo-Ekonomik Yapıya Etkisi: Belek, Karpas ve Girne Üzerine Karşılaştırmalı bir İnceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11, Eylül-Aralık, 79-84.
- Polat Aktaş, S., Polat, S. & Halis, M. (2014). İstanbul'a Gelen Yabancı Turistlerin Sanık Olarak Müdahil

- Oldukları Asayiş Suçlarına Yönelik Bir Araştırma. *Manas Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 105-127.
- Rızaoğlu, B. (2012). *Turizm Davranışı*. Detay Yayıncılık, 3. Basım, Ankara.
- Ryan, C. & Kinder, R. (1996). Sex, Tourism and Sex Tourism: Fulfilling Similar Needs?, *Tourism Management*, 17(7), 507-518.
- Şahin, F. & Gürbüz, S. (2018). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Tataroğlu, M. & Subaşı, E. (2009). Kolluk Güçlerinde Modernleşme: Muğla Örneğinde Turizm Jandarması Yapılanması, Yönetim ve Ekonomi. *Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 16 (2), 73-93.
- Tsaur, S. H. & Lin, W. R. (2014). Hassles of tour leaders. *Tourism Management*, 45 (2014), 28-38.
- Tsaur, S.-H. Cheng, T.-M. & Hong, C.-Y. (2019). Exploring tour member misbehavior in group package tours. *Tourism Management*, 71 (2019) 34-43.
- Türkay, O. & Mencik, Y. (2016). İstanbul'a Gelen Turist Sayısı ve Yabancıların Karıştığı Suç İstatistiklerinin Karşılaştırılması. *Akademik Bakış Dergisi*, 58, Kasım-Aralık 2016, 656-666.
- Wu, C. H. J. (2007). The impact of customer-to-customer interaction and customer homogeneity on customer satisfaction in tourism service—the service encounter prospective. *Tourism Management*, 28(6), 1518-1528.
- Yarcan, Ş. (2007). Profesyonel Turist Rehberliğinde Mesleki Etik Üzerine Kavramsal Bir Değerlendirme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 18 (1), Bahar: 33-44.
- Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2004). *Spss uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yazıcıoğlu, İ., Tokmak, C. & Uzun, S. (2008). Turist Rehberlerinin Rehberlik Mesleğine Bakışı. *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 8(2), (Haziran 2008), 1-19.
- Zeynel, E. (2014). *Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon, İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi.
- <http://tureb.org.tr/tr/RehberIstatistik/> Erişim Tarihi: 08.10.2019.

Extended Summary

Misbehavior of tour members on package tours significantly affects the effective management of the tour. Tourist guides may be affected by such misbehavior and the performance of both the tour and itself may decrease accordingly. Misbehavior of tour members can also affect other tour members participating in the tour. Tourists should act as tourist citizenship in their destination and act in accordance with the destination. Misbehavior other than these attitudes and behaviors may cause the tour, tour members and tourist guide to be affected. Behaviors such as the fact that tour members are not punctual during the tour, do not obey the common rules of the group, theft, physical violence, and harassment can affect the tour and group members. It can deeply affect the mood of other tourists, especially those participating in the tour. Tour members often have an influence on the atmosphere of the group. Therefore, misbehavior of tour members is closely related to the running of the tour. Professional motivation is defined as "the individual's initiation of a series of energizing forces that emerge both within and outside himself / herself, and determine the shape, direction, intensity and continuity of these behaviors". Professional motivation is the evaluation of an individual in terms of business, organization or institution, and it is a psychological process in which the individual working in the workplace takes part in the behavior and efforts made in order to reach a specific job or task goal or material and moral reward.

Tourist guides are in contact with various elements during the tour. These elements consist of individuals or groups such as local people, tour group, businesses for sales and marketing in the destination, food and beverage businesses, hotel employees, etc. Although there is a group in which tourist guides have many interactions during the tour, the most intense relationship is with the tour group. While providing information during the tour, showing directions, telling the social and cultural structure of the country and legal rules, they are also interested in the problems of the tour group. This intense interest during the tour negatively affects the professional motivation of the tourist guides on certain issues. In this study, the effect of tourist misbehavior on tourists' professional motivation was examined. According to the results of the research, the wrong behaviors of the tour members towards the group

do not affect the professional motivation of the tourist guides. Tourist guides are not affected by the problems that occur within the group. This may be because the problems experienced within the group are somehow resolved by tourist guides. The fact that tourist guides try to solve all the problems that may arise during the tour instantly may be related to the development of problem solving skills due to the profession. Another result of the study is that the misbehavior of tour members towards the environment affect the professional motivation of tourist guides. This result of the study appeared similarly in the studies of Tsaur and Lin (2014). This situation shows that the tourist guides are in protective attitudes and behaviors towards the destination and the environment. Environmental damage to the touristic destinations in which they continue their profession will also affect the sustainability of the professions of tourist guides.

In the study, it was revealed that the misbehavior of tour members towards personal life affect the professional motivation of tourist guides. Tourist guides are affected by questions about their personal life or attitudes and behaviors towards their personal lives during the tour. The guides do not reflect their personal lives towards the group as much as possible and do not reveal their current mood in a way to affect the tour. No matter how much tourists want to get information about the personal life of tourist guides, the guides try to hide the information about their private life.

Another important result of the study is that tour members' misbehavior against the law negatively affects the professional motivation of tourist guides. This result is similar to the study of Tsaur, Cheng and Hong (2019). The fact that tourists do not comply with the laws and rules at the destination will cause many legal problems and cause tourist guides to be in the middle of these problems. Tourist guides inform the tour members about the rules and laws that must be followed at the destination at the beginning of the tour. Laws and laws regarding historical artifacts or the environment differ from country to country. Due to these differences, tourists can behave in their destination as they are at home. This situation can cause legal problems. Tourist guides are directly or indirectly affected by these situations since they are the responsible person at the head of the group.

T. C.
KÜTAHYA DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve
Yayın Etiği Kurulu

TOPLANTI TUTANAĞI

Toplantı Tarihi: 05.03.2020
Toplantı Sayısı: 2020/02

GÜNDEM 10: Üniversitemiz Tavşanlı Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanlığı'nın 13.02.2020 tarih ve E.7774 sayılı yazısı gereğince; Dr. Öğr.Üyesi Uğur CEYLAN'ın "**Turist Rehberlerinin Mesleki Motivasyonlarında Tur Üyelerinin Yanlış Davranışlarının Etkisi**" konulu araştırmasında kullanılmak üzere, vatandaşlar ile anket yapma talebinin etik açıdan uygunluğu üzerine görüşme.

KARAR 10 : Üniversitemiz Tavşanlı Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dekanlığı'nın 13.02.2020 tarih ve E.7774 sayılı yazısı gereğince; Dr. Öğr.Üyesi Uğur CEYLAN'ın "**Turist Rehberlerinin Mesleki Motivasyonlarında Tur Üyelerinin Yanlış Davranışlarının Etkisi**" konulu araştırmasında kullanılmak üzere, vatandaşlar ile anket yapma talebinin etik açıdan uygunluğu üzerine görüşüldü.

Yapılan görüşmeler ve değerlendirmeler sonucunda, çalışma kapsamında uygulanacak olan anket sorularının ve ölçeklerin, fikri, hukuki ve telif hakları bakımından sorumluluğu başvurulara ait olmak üzere etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.

Prof.Dr. Aydın KAYABAŞI
Başkan Yardımcısı

Prof.Dr. Ali ÇELİK
Başkan
Prof.Dr. Uğur ATAN
Üye

Prof.Dr. Ahmet AĞCA
Üye

Prof.Dr. Mehmet ACET
Üye

Prof.Dr. Gökhan COŞKUN
Üye
(Toplantıya katılmadı)

Prof.Dr. Ramazan KILIÇ
Üye